

T.C.
MUĞLA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
MECLİS KARARI

Karar No : 279
Karar Tarihi : 09.11.2023

KONUSU:

25.12.2021 Tarihli ve 31700 Nolu Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 7349 Nolu Gelir Vergisi Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 9. maddesi ile değiştirilen 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7'nci maddesinin ikinci fıkrası hükmü kapsamında, Büyükşehir belediyemizden, izin veya ruhsat alarak ya da hat kiralama suretiyle çalışan toplu karayolu taşıma hizmeti yürüten gerçek ve tüzel kişilere; ilimizde faaliyet gösteren toplu karayolu taşıma araçlarının güzergahlarının uzunluğu, ilgili hatları kullanan ücretsiz yolcu sayısının fazlalığı göz önüne alındığında teklif yazıda esasları belirtilen hesaplamalar sonucunda, ilgili bakanlık tarafından ödenen gelir desteğinin, ilgili ayda hesaplanan ücretsiz biniş hasılat tutarını karşılamadığı hat ve kooperatiflerle sınırlı kalmak kaydıyla Gelir Desteği Ödemesi yapılması hususunun görüşülmesi.

Ulaşım Dairesi Başkanlığı'nın 06.11.2023 tarihli ve E-46539836-105.04-255197 sayılı Başkanlık Makamından Meclise havaleli yazısında;

- İlgi : a) 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu.
b) Muğla Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası Başkanlığının 30.10.2023 tarihli dilekçesi.

Muğla Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası Başkanlığı'nın İlgi (b)'de kayıtlı başvurusunda, Muğla İl genelinde Büyükşehir Belediyemiz denetiminde ulaşım hizmeti sunan **1.359** Özel Toplu Taşıma Aracına (ÖTTA) 4736 Sayılı Kanun kapsamında ücretsiz taşıma hakkı bulunan vatandaşların taşınmasına karşılık Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından araç başına **3.375 TL** gelir desteği ödemesi yapılmakta olduğu, il genelinde ücretsiz (65 yaş ve üzeri, engelli, şehit yakını, gazi/gazi yakını vb.) taşınma hakkı bulunan vatandaşların taşınmasına karşılık, Bakanlık tarafından ödenen gelir desteği miktarının karşılanmayan bölümü için belirlenen bütçe çerçevesinde, Muğla Büyükşehir Belediye Başkanlığımız tarafından "**Ücretsiz Taşıma Desteği**" verilmesini talep ettikleri, 13 İlçenin Şoförler ve Otomobilciler Odası Başkanlıkları arasında mutabakat sağladığı belirtilerek, sağlanan mutabakatta belirlenen hususların dışına çıkılması, ücretsiz taşıma hakkı bulunan yolcuların herhangi bir mağduriyet ile karşılaşması ve kamusal taşımacılığın sektöre uğratılması durumunda, Meclis ve UKOME Kurulunca alınacak tedbirlerin uygulanacağı kabul ve taahhüt edileceği ve kooperatiflerin sürdürülebilirliğinin sağlanması için mutabakat tutanağında belirtilen hususların, Muğla Büyükşehir Belediyesi Meclisince değerlendirilerek uygun görülmesi halinde gerekli kararın alınması talep edilmektedir.

Muğla ili genelinde **312** ayrı güzergahta, (**98** MUTTAŞ, **214** ÖTTA), **327** MUTTAŞ ve **1.359** ÖTTA aracı olmak üzere toplam **1.686** toplu taşıma aracı ile ulaşım hizmetleri sürdürülmektedir.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Maliye Bakanlığının, 06 Ocak 2016 yılında 29585 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış olduğu, Ücretsiz Seyahat Kapsamında Yapılacak Gelir Desteği Ödemesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğine göre Ankara ve İstanbul dışındaki, diğer Büyükşehir Belediyelerinde toplu taşıma hizmeti veren her bir ulaşım aracı için Bakanlık tarafından aylık **3.375 TL.** olarak belirlenen miktar, Büyükşehir Belediyemiz hesabına Bakanlık tarafından aktarılacak Büyükşehir Belediyemiz aracılığı ile Özel Toplu Taşıma Araç (ÖTTA) işleticilerine araç başı olacak şekilde ödenmektedir.

Büyükşehir Belediyemiz denetiminde bulunan özel toplu taşıma araçlarının, elektronik ücret toplama sistemi üzerinden alınan yolcu biniş analizleri doğrultusunda; Muğla il genelinde en çok yolcu binişlerinden olan Temmuz ayı baz alınarak, **Temmuz 2023** ayı içerisinde taşınmış oldukları ücretsiz yolcu sayıları, birim başına düşen yolcu hasılatı üzerinden hesaplanan ücretsiz biniş tutarı ile bu yolcuların taşınmasından sağlanan Toplam Hasılat üzerinden yapılan incelemede;

***Temmuz 2023** ayı içerisinde taşınan ücretsiz (serbest) yolcu sayısının; **365.076 kişi** olduğu,

*Birim başına düşen yolcu hasılatı üzerinden hesaplanan ücretsiz biniş tutarının; **6.309.378,47 TL.**

olduğu,

*Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından taşıma esnafına Temmuz 2023 ayı içerisinde ödenen gelir desteği tutarının ise **4.336.875 TL.** olduğu görülmektedir.

Yukarıda yapılan değerlendirmeler neticesinde; Muğla Büyükşehir Belediyemizce, İl genelinde toplu taşıma hizmeti veren Özel Toplu Taşıma Araçlarının (ÖTTA) hizmet kalitesini yükseltmek, sürdürülebilir toplu taşıma sistemini tesis etmek, ücretsiz taşıma hakkı bulunan vatandaşlarımızın taşınmasında toplu taşıma esnafımıza destek olmak amacıyla, ülke ekonomisinde yaşanan dalgalanmalar göz önünde bulundurularak, 25 Aralık 2021 yılında 31700 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış olan Gelir Vergisi Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 9. Maddesinde; "**5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 7'nci maddesinin ikinci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. (Değişik cümle: 22/12/2021-7349/9 md.) "Büyükşehir belediyeleri, kendisinden izin veya ruhsat almak ya da hat kiralamak suretiyle çalışan ve toplu taşıma hizmeti yürüten gerçek ve tüzel kişilere; nüfus, hattın uzunluğu ve hattı kullanan sayısı kriterlerini esas alarak tespit edeceği hatlardaki toplu taşıma hizmetlerinden ücretsiz veya indirimli olarak yararlananlara ilişkin gelir desteği ödemesi yapabilir."** hükmü yer almaktadır.

Bu kapsamda, Büyükşehir belediyemizden, izin veya ruhsat alarak ya da hat kiralama suretiyle çalışan toplu karayolu taşıma hizmeti yürüten gerçek ve tüzel kişilere; ilimizde faaliyet gösteren toplu karayolu taşıma araçlarının güzergahlarının uzunluğu, ilgili hatları kullanan ücretsiz yolcu sayısının fazlalığı göz önüne alındığında aşağıda esasları belirtilen hesaplamalar sonucunda, ilgili bakanlık tarafından ödenen gelir desteğinin, ilgili ayda hesaplanan ücretsiz biniş hasılat tutarını karşılamadığı hat ve kooperatiflerle sınırlı kalmak kaydıyla;

1- İl genelinde en çok yolcu binişlerinden olan Temmuz2023 ayı verileri üzerinden yapılan hesaplamada; Özel Toplu Taşıma Araçlarının(ÖTTA), Büyükşehir Belediyemiz elektronik ücret toplama sistemi üzerinden alınan biniş raporları doğrultusunda Temmuz ayı içerisinde taşımış oldukları ücretli yolcu sayısından yine Temmuz ayı içerisinde elde edilen toplam hasılatın, ücretli yolcu sayısına bölümü ile **Birim Yolcu Hasılatı** belirlenmesi, (Temmuz2023 ayı üzerinden belirlenen Birim Yolcu Hasılatı, verilecek destek süresince sabit tutulması.)

2- Muğla Büyükşehir Belediyemiz tarafından yapılacak Ücretsiz Taşıma Desteğinin, ÖTTA Kooperatiflerinin mevcut güzergahlarında ilgili ay içerisinde taşımış oldukları ücretsiz yolcu sayısı ile birim yolcu hasılatının çarpımı sonucu bulunan Serbest Yolcu Biniş Tutarından, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından ödenen gelir desteği tutarının düşülmesi suretiyle, Gelir Desteği Karşılama Durumunun hesaplanması ve araç başı bölünmek suretiyle, Muğla Büyükşehir Belediyemiz tarafından ÖTTA kooperatiflerine “**Ücretsiz Taşıma Desteği**” verilmesi,

3- İlçeler arasında çalışan ve birden çok güzergahı bulunan ÖTTA Kooperatiflerinin müşterek çalışmış oldukları İlçeler arası güzergahlarda Temmuz 2023 ayı üzerinden belirlenen Birim Yolcu Hasılatlarının ortalaması alınarak Birim Yolcu hasılatları belirlenmesi,

4- Muğla Büyükşehir Belediyemiz tarafından yapılacak Ücretsiz Taşıma Desteği Tutarının, ÖTTA Kooperatiflerinin 2023 yılında taşımış oldukları ortalama ücretsiz yolcu sayısını aşmayacak şekilde hesaplanarak ödenmesi,

5- Ücretsiz taşıma karşılığında Bakanlık tarafından ödenen gelir desteği tutarı, yeterli olan Özel Toplu Taşıma Aracı (ÖTTA)Kooperatiflerine Muğla Büyükşehir Belediyesi tarafından Ücretsiz Taşıma Desteği verilmemesi,

6- Ücretsiz biniş sayısında suiistimale yönelik bir artış ve usulsüz seyahat kartı basım yaptığı tespit edilen araç sahibine Muğla Büyükşehir Belediyesi tarafından ilgili ay için herhangi bir destek ödenmemesi,

7- 4736 sayılı Kanun ve bu kanun kapsamında Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca çıkarılan Ücretsiz Seyahat Kartları Yönetmeliğinde, ücretsiz seyahat hakkı tanınan yolcuların (65 yaş ve üzeri, engelli, şehit yakını, gazi/gazi yakını vb.) taşınmaması, kötü muamelede bulunulması, duraklardan alınmaması, herhangi bir sebeple (valiz, çanta vb.)ücret talep edilmesi ve alınması halinde, araç sahibine Muğla Büyükşehir Belediyesi tarafından ilgili ay için herhangi bir destek ödenmemesi,

8- Muğla Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılacak Ücretsiz Taşıma Desteğinin Temmuz 2023 ayı üzerinden belirlenen “Birim Yolcu Hasılatı” sabit tutularak, **01 Kasım 2023** tarihinden itibaren geçerli olacak şekilde **(6) altı ay** süre ile verilmesi,

9- Muğla Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılacak Ücretsiz Taşıma Desteğinin, ÖTTA araç sahiplerinin hesaplarına ücretsiz taşıma yaptıkları ayı takip eden bir sonraki ay içerisinde yatırılması,

10- Yapılan düzenlemeler hiçbir Özel Toplu Taşıma Araçları Kooperatif Başkanlığına müktesep hak oluşturmayacak olup alınacak olan Meclis ve UKOME Kurul Kararlarına riayet edilmesi,

11- Muğla Büyükşehir Belediyemiz tarafından belirlenen hususların dışına çıkılması, ücretsiz taşınma hakkı bulunan yolcuların herhangi bir mağduriyet ile karşılaşması ve kamusal taşımacılığın sektöre uğratılması durumunda, araç sahibine Muğla Büyükşehir Belediyesi tarafından ilgili ay için herhangi bir destek ödemesi yapılmaması hususlarının,

Muğla Büyükşehir Belediye Meclisince görüşülüp karara bağlanması için yazı ve eklerinin Büyükşehir Belediye Meclisine havalesini arz ederim. Denilmektedir

Meclisimizce yapılan görüşme sonucunda;

25.12.2021 Tarihli ve 31700 Nolu Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 7349 Nolu Gelir Vergisi Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un 9. maddesi ile değiştirilen 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nun 7’nci maddesinin ikinci fıkrası hükmü kapsamında, Büyükşehir belediyemizden, izin veya ruhsat alarak ya da hat kiralama suretiyle çalışan toplu karayolu taşıma hizmeti yürüten gerçek ve tüzel kişilere; ilimizde faaliyet gösteren toplu karayolu taşıma araçlarının güzergahlarının uzunluğu, ilgili hatları kullanan ücretsiz yolcu sayısının fazlalığı göz önüne alındığında yukarıda metni yazılı teklif yazısında esasları belirtilen hesaplamalar sonucunda, ilgili bakanlık tarafından ödenen

Karar No : 279

Karar Tarihi : 09.11.2023

gelir desteğinin, ilgili ayda hesaplanan ücretsiz biniş hasılat tutarını karşılamadığı hat ve kooperatiflerle sınırlı kalmak kaydıyla Gelir Desteği Ödemesi yapılmasına Meclisimizce **OYBİRLİĞİ İLE KARAR VERİLDİ.**